

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №16/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ“

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Д. Серафимова)

2.
(гл. ас. д-р С. Димитрова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Д. Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Корпоративна социална отговорност” е предназначена за магистърската степен на спец. „Мениджмънт“ и “Мениджмънт на човешките ресурси” на Икономически университет – Варна.

Основното ѝ предназначение е да представи съвременните схващания за социална отговорност на бизнес организациите и формите за реализирането им, като акцентира върху тези от тях, обхващащи въвеждането на добри трудови стандарти, насочени към подобряване условията на труд, спазване на всички човешки и трудови права, недопускане дискриминация на работното място, борба с корупцията и др.

Съдържателните акценти на дисциплината са върху: историческото възникване и развитие на социалната отговорност като концепция и като научна дисциплина; проучванията и теоретичните възгледи на европейски и американски специалисти по социална отговорност и тяхната приложимост в българските организации; международни стандарти за отговорност и социален одит, измерения на социалната отговорност в управлението на човешките ресурси и нейното отчитане и оценяване.

Дисциплината има за цел да провокира интереса на студентите към съвременните дискусии и разбирания за успех в бизнеса и за успешното управление на човешките ресурси в организациите. Стремешът е в тях да се формират нови умения за разработване и следване на социално отговорна бизнес политика. По този начин дисциплината стимулира настоящите студенти и бъдещи мениджъри да прилагат социално отговорни практики, насочени към спазване на всички трудови права и социални стандарти, подобряване условията на труд и качеството на живота. Тя също така формира в тях едно по-широко разбиране за ролята на съвременния бизнес – като активен участник при разрешаване на различни социални проблеми и като инициатор за постигане на устойчиво развитие.

В хода на обучение се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г.: гражданска, предприемаческа и компетентност за културна осведоменост и изява.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1	ИСТОРИЧЕСКО ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА КОНЦЕПЦИИТЕ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ	4	4	
1.1	СО и отговорностите на бизнеса пред обществото: класически икономически модел и социоикономически модел	1	1	
1.2	Исторически предпоставки за възникване на идеите за СО	1	1	
1.3	Съвременни виждания за същността и областите на приложение на социалната отговорност към персонала	1	1	
1.4	Дискусии за ролята на социалната отговорност в съвременния МЧР	½	½	
1.5	Връзка между социално отговорните практики към персонала и трудовото законодателство	½	½	

2	ИЗМЕРЕНИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ В КОНТЕКСТА НА РАЗЛИЧНИ НАУЧНИ ТЕОРИИ	2	2	
2.1	Измерения на социалната отговорност на бизнеса в контекста на теорията за представителството	1	1	
2.2	Измерения на социалната отговорност на бизнеса в контекста на теорията за заинтересованите страни	1	1	
3	ПОДХОДИ, КОНЦЕПЦИИ И МОДЕЛИ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИТЕ	2	2	
3.1	Подходи за социална отговорност на бизнеса – Европейско-континентален и Англосаксонски подход	1	1	
3.2	Модел на П. Сети, модел на К. Дейвис, модел на А. Карол, модел на Д. Ууд и др.	1	1	
4	ОСНОВНИ ОБЛАСТИ НА СО КЪМ ПЕРСОНАЛА	4	4	
4.1	Безопасни и здравословни условия на труд	1	1	
4.2	Трудови стандарти	1	1	
4.3	Антидискриминационни практики	1	1	
4.4	Антикорупционни практики	1	1	
5	МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ, ПОУЛЯРИЗИРАЩИ ПРИЛАГАНЕТО НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИ ПРАКТИКИ	3	3	
5.1	Международен форум на бизнес лидерите (IBLF)	1	1	
5.2	Инициативата “Глобален договор” на ООН	1	1	
5.3	Бизнес инициатива за социално съгласие (БИСС)	1	1	
6	МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА БИЗНЕСА	3	3	
6.1	Стандарт за социална отговорност SA 8000	1	1	
6.2	Стандарт за социална отговорност ISO 26000	1	1	
6.3.	Стандарт за здравословни и безопасни условия на труд OHSAS 18001:2007	1	1	
7	ОЦЕНЯВАНЕ НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ ПРАКТИКИ ОТ БОРСОВИ ИНДЕКСИ И СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МЧР	3	3	
7.1	Индекси на <i>Dow Jones</i> за оценка на устойчивостта (<i>Dow Jones Sustainability Group Index, DJSI</i>). Индекси на <i>FTSE Group</i> за оценка на социално отговорните практики (<i>FTSE4Good Index</i>)	2	2	
7.2	Международни конкурси и награди за социално отговорен бизнес	1	1	
8	СЪВРЕМЕННИ СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИ БИЗНЕС ПРАКТИКИ И СПЕЦИФИЧНИТЕ ИМ ПРОЯВЛЕНИЯ В МЧР	3	3	
8.1	Концепциите „Справедлива търговия“, „Устойчиво развитие“ и „Солидарно земеделие“	1	1	
8.2	Концепция за „Социален бизнес“ на Нобеловия лауреат проф. М. Юнус	1	1	
8.3	Концепциите „социален бизнес“, „социално предприятие“, „социално предприемачество“ и „социални иновации“ в контекста на идеите за социална отговорност на бизнеса	1	1	
9	СОЦИАЛЕН ОДИТ, ОТЧИТАНЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ ПРАКТИКИ В БИЗНЕСА	2	2	
9.1	Социална отчетност и социален одит – причини за възникване и разновидности	½	½	
9.2	Съвременни тенденции в социалната отчетност	½	½	

9.3	Стандартизиране на социалните отчети: „Глобалната инициатива за отчитане (GRI)	½	½	
9.4	Специфични елементи на социалните отчети, свързани с оповестяване на информация за МЧР	½	½	
10	НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НЕЙНОТО ИЗМЕРВАНЕ	2	2	
10.1	Национална стратегия за социална отговорност на Република България – принципи, цели, организация за прилагането ѝ.	1	1	
10.2	Индикатори за оценка на ефективността на СО на национално ниво в България – създаване и основни компоненти	½	½	
10.3	Индикатори за оценка на ефективността на СО на корпоративно ниво в България – създаване и основни компоненти	½	½	
11	СТРАТЕГИЧЕСКИ УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ И СО	2	2	
11.1	Разработване на стратегия за СО	1	1	
11.2	СО и устойчиво развитие	½	½	
11.3	Бъдещето на СО в международен план	½	½	
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсова работа по предварително зададена тема	1	30
1.2.	Казуси	3	60
	Общо за семестриалното оценяване:	4	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	30
	Общо за сесийното оценяване:	1	30
	Общо за всички форми на контрол:	5	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Серафимова, Д. (2021) Корпоративна социална отговорност – тенденции и иновативни практики на пазара на труда и в сектора на висшето образование. Известия. Списание на Икономически университет – Варна, 65 (1), с. 9 – 27.
2. Серафимова, Д. (2009). Социалната отговорност на бизнеса и нейното оценяване. Варна: Геа-Принт.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Х. (2021). Изкуствен интелект и корпоративна социална отговорност – сблъсък и нови възможности. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна : Наука и икономика, 65, 2021, 1, 55-69.
2. Пейчева, М., А. Вейсел, В. Динева. (2016). Корпоративна социална отговорност - теория, отчетност и одит. София: ИК АТЛ-50.
3. Серафимова, Д. (2017) Съвременни практики за социално отговорно бизнес поведение и устойчиво развитие // Новите реалности в управлението: Сборник с доклади от юбилейна международна научна конференция по случай 50 години катедра "Управление и администрация", 20 - 21 октомври 2017, с. 39 – 58
4. Серафимова, Д. (2017). Оповестяване на информация за КСО и устойчиво развитие от големите български компании // Изв. на Съюза на учените – Варна. Сер. Икономически науки, 2017, 1, с. 204 – 215.
5. Серафимова, Д. (2012). Екологични аспекти на социално отговорните бизнес практики и ролята им за повишаване на конкурентоспособността. *Известия. Сп. Икон. унив. - Варна*, 2012, N 3, с. 11 – 22
6. Chandler, D., W. Werther Jr. (2014). Strategic Corporate Social Responsibility. Stakeholders, Globalization, and Sustainable Value Creation. Third ed. SAGE.
7. Crane, A., D. Matten, L. Spence. (2013). Corporate Social Responsibility. Readings and Cases in a Global Context, 2nd Ed. Routledge.